

Vier ogen zien meer dan twee

U heeft het mooiste beroep van de wereld! Dat is meestal het eerste wat ik te horen krijg wanneer ik bij een taxatie voet over de drempel zet. Ik beaam dit uiteraard meteen. Het vak van taxateur is immers prachtig en je raakt nooit uitgeleerd. Dat het gewoon ook vaak hard werken is en je soms op onmogelijke locaties staat, hoort erbij. Het is zeker niet altijd glitter en glamour, maar dat hoeft niet iedereen te weten. Het is een gek beroep eigenlijk, dat je alleen kunt leren door veel kilometers te lopen. Je kunt het vak van een algemeen taxateur vergelijken met dat van een huisarts. Je moet van vele markten thuis zijn, maar je hebt ook specialisten en collega's nodig voor de juiste expertise en om te overleggen. De studie kunstgeschiedenis was prachtig, mijn master museologie in combinatie met restauratietechnieken in Florence was verrijkend. Maar daarmee word je geen taxateur. De leerschool hiervoor is toch het werken in de kunsthandel en het veilingwezen. Heel veel praktijkervaring opdoen en heel veel zien. Daar leer je het klappen van de zweep.

ONTDEKKINGEN

De tweede vraag die volgt is meestal of ik als taxateur nog spectaculaire ontdekkingen doe en wat dan het belangrijkste object was dat ik ooit ben tegengekomen. Daarbij denkt men vooral aan grote sommen geld. Dat spreekt natuurlijk altijd tot ieders verbeelding. En dit is ook wat iedereen altijd hoort in de media. Een mooi staaltje mythevorming. Soms ook terecht want er gaat immers veel geld om in deze sector. Op taxatiedagen of bij nalatenschappen is het zeker mogelijk om verrassende ontdekkingen te doen. Bij taxaties voor verzekeringen daarentegen ligt dit vaak weer anders. De meeste particulieren weten toch wel enigszins wat ze in huis hebben en hele grote ontdekkingen zijn er dan over het algemeen niet. Soms is het zelfs omgekeerd en heb je de lastige taak als taxateur te moeten vertellen dat iets niet is wat het zou moeten zijn. Zo had ik een tijd geleden een taxatie voor de verzekering van een traditionele klassieke inboedel. De vrouw des huizes was al een aantal jaren overleden maar de erfgenamen wilden het huis en een gedeelte van de inboedel behouden. Bij de reconstructie van de oude inventarisaties bleek dat er in het verleden meerdere tekeningen van een zeer bekende Franse kunstenaar uit de 19e eeuw opgenomen waren voor de verzekering. Voornamelijk naaktstudies. Deze tekeningen waren ingelijst in jaren '70 glas dat behoorlijk troebel van structuur was, tegen het spiegelen. Dat was destijds gangbaar. Het lastige was dat je daardoor de lijnvoering niet goed kon zien. Het zag er niet goed uit, maar ik kon niet meteen aanwijzen wat er mis was. Door het troebele glas was niet goed te zien wat hier niet klopte.

Ik stelde voor het werk samen met een specialist te onderzoeken en indien nodig uit de lijst te halen. De lijst was behoorlijk dichtgeplakt dus het zou daarna opnieuw ingelijst moeten worden. Niet je eerste voorkeur maar soms moet het.

ONDER EEN VERGROOTGLAS

Eenmaal bij mijn collega specialist hebben we alles goed onder het licht gehouden. Met loepen en vergrootglazen erbij kwamen we eruit zonder de lijst open te hoeven maken. Het bleek niet om een tekening maar om een druk te gaan. Na goed turen door het glas zag je de stippellijnen lopen van het drukwerk. In een oud rapport waren ze echter wel als echte tekeningen opgenomen. De bedragen logen er niet om en lagen in de buurt van de aankoop van een klein appartement op een goede locatie. Er is dus jarenlang veel teveel premie betaald. Vermoedelijk hebben de erfgenamen er geen zaak van gemaakt, maar het geeft aan dat het bij een taxatie belangrijk is met welke partij de consument in zee gaat. De tijden zijn veranderd en een taxatierapport is tegenwoordig een vorm van financiële dienstverlening met erkende organisaties zoals de TMV en VRT in Nederland en de RICS wereldwijd. Deze beroepsorganisaties hebben de laatste tijd een fikse inhaalslag gemaakt. Kwaliteitseisen voor taxateurs zijn opgeschroefd, jaarlijkse bijscholing moet worden bijgehouden en verplichte aansprakelijkheidseisen voor de verzekering zijn vastgesteld. Ethiek is een aandachtspunt geworden. Het vier ogen principe, met een collega je taxatie bespreken, wordt gangbaar. Dat is goed voor onze beroepsgroep en imago. Toen ik laatst een taxatie deed bij een echtpaar op leeftijd vertelden zij dat ze drie jaar geleden een taxateur op bezoek hadden waarbij ze contant moesten afrekenen. Per post ontvangen ze zowaar het rapport, want het was maar de vraag of dat ooit zou komen. De rillingen liepen over mijn rug!

Edel van Utenhove is oprichter van Noble House Valuation, een onafhankelijk taxatie- en adviesbureau voor kunst, antiek en inboedelgoederen. Sinds 2008 biedt zij taxaties aan voor verzekering, successie of onderlinge verdeling. Tevens geeft zij advies bij aan- en verkoop van kunst en antiek. www.noblehousevaluation.com

> Edgar Degas, *Studie van een naakte vrouw die zichzelf wast*, 1834-1917, houtskool op papier, 36,0 x 27,0 cm © The British Museum

